De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* No. 124.)

Dit blad wordt geregeld des *Vrijdags* aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseeren aan de **REDACTIE**. Abonnementen en Advertentiën aan de **ADMINISTRATIE Bureau: Warmoesstraat 96, te Amsterdam.**
Inzendingen, die later dan *Donderdag* 's namiddags te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 13 Augustus 1911. N°. 1754.

Abonnementsprijs: *franco* aan huis, per drie maanden *f* **1.20,** voor België per jaar *f* **5.30** bij vooruitbetaling, voor het verdere Buitenland en Ned.-Indië per jaar *f* **6** bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers *f* —.**10.** Abonnementen worden aangenomen door het Bureel te Amsterdam, Boekhandelaren, Postdirecteuren enz.
Advertentiën: van **1** tot **6** regels *f* **1.20,** voor elken regel meer *f* —.**20.** Aanvragen en vermelding van liefdegaven *f* —.**12** per regel.

„De verkeerde weet van geen schaamte".

> De rechtvaardige HEERE is in het midden van haar, Hij doet geen onrecht; allen morgen geeft Hij zijn recht in het licht, er ontbreekt niet; doch de verkeerde weet van geene schaamte.
> Zephanja 3 : 5.

Van lieverlee was ook te Jerusalem de zonde *brutaal* geworden. Zonde bedacht, zonde gepleegd was er ook binnen Jerusalems muren altoos, maar in den goeden tijd schaamde men zich althans nog voor zijn kwaad. Men zondigde wel, maar in het verborgen. En juist daardoor brak de zonde niet zoo stuitend uit en door. Maar allengs was dit anders geworden. Men wende aan het kwaad. Men wist het over en weer van elkaar. En ten slotte wond men er geen doekjers meer om, maar kwam er schaamteloos voor uit, en blufte er tenslotte in zijn boozen kring op.

Drie profeten getuigen hiervan.

Jesaia, die dit *brutaal*-worden van de zonde aldus teekent: „Het gelaat van hun aangezicht getuigt tegen hen, want *hun zonden spreken ze vrij uit*, gelijk Sodom. *Zij verbergen ze niet.* Wee hunlieder zielen, want ze doen zich zelven kwaad" (3 : 9).

Na hem Jeremia, die Jerusalem betuigde: „Gij hebt een *hoerenvoorhoofd*, gij weigert schaamrood te worden" (3 : 3).

En ten slotte, kort voor de ballingschap, Zephanja, die het eveneens aan Jerusalem toeriep: „*De verkeerde onder u weet van geen schaamte*" (3 : 5).

Het beeld, dat Jeremia gebruikt, teekent, in Oostersche kleuren, het ingeslopen kwaad het scherpst. Een anders ingetogen vrouw kon zich ook in Jerusalem heimelijk te buiten gaan, maar ze bedekte dan haar zonde. De hoer daarentegen is daar over heen. Die schaamt zich voor niets meer. En juist in het openlijk drijven van haar zonde steekt haar boosheid.

In twee trappen openbaart zich het kwaad.

Op den eersten trap weet men wel, dat 't geen men doen wil, kwaad is; de conscientie getuigt er dan ook tegen; maar niet beslist genoeg; en daarom bezwijkt men. Doch is men bezweken, dan voelt men er zelf ergernis over, verheelt zijn kwaad uit innerlijke schaamte, en doet wat men kan om te voorkomen, dat een ander er niet van hoort. Men zondigt wel, maar in de stilte, in het heimelijke, in het verborgen.

Op den tweeden trap daarentegen is men daar overheen. Dan *doet* men niet alleen het kwaad, maar komt er vooruit. Bedekt niets meer. Weet van geen schaamte. En in den kring van wie evenzoo willen, beroemt men er zich zelfs op, dat men in het kwaaddoen voor niemand onderdoet.

Het kleed der schaamte is dan moedwillig afgeworpen, en men is op weg naar dat booze uiterste, als het brutale in het *duivelsche* overslaat, en men, naar het apostolisch woord, „niet alleen zelf deze booze dingen doet, maar ook een vermaak heeft in anderen die ze doen".

Nu schijnt dit klaar als de dag. Wie brutaalweg zondigt, viel dieper dan wie in het verborgene bezweek en viel. Toch gaat de wereld ook hier tegen in, en zondigt zelve in het brutale, maar schimpt bovendien op wie zijn zonde verborg, als op een die de kat in donker knijpt, gelijk het dan smadelijk heet, of wat ander min liefkijk beeld men, om den stillen zondaar te kwetsen, uitkoos.

Men speelt dan niet zelf den onschuldige; men zegt in 't minst niet, dat men zelf niet zondigt; maar stelt er juist zijn eere in, dat men voor zijn zonde uitkomt. Dat heet dan eerlijk, dat heet oprecht, dat heet rondborstig. Men vergaapt zich wel aan allerlei, dat, op den keper bezien, er niet mee door kan, maar men komt er dan ook voor uit, men speelt den vrome niet, eer blijft men een man van wien ieder weet wat men aan hem heeft.

Maar wie ondragelijk heeten, dat zijn die kwansuis braven, die ingebeelde heiligen, die vroom zich aanstellende stillen in den lande, die met het schijnheiligst gezicht u aanzien, en van wie toch meer dan eens uitkomt, hoe het ook onder hen verre van pluis is, maar die er dan nog hun leugenachtige houding aan toevoegen, en daarom te dieper te verachten zijn.

En dit oordeel van de wereld over de vromen nu is onwaar en onrecht.

Dat er onder de stille braven en vromen in den lande niet ook zeer wel zonde kan voorkomen, is nooit door Gods volk ontkend, eer het tegendeel met innig berouw beleden. Ook onder wie den Heere aanhangen, wordt gezondigd tot aan hun dood toe. Maar al is dit zoo, toch blijft dit vaststaan, dat, als er twee zijn, die beide in eenzelfde zonde vielen, en de één schaamt er zich diep over, en doet wat hij kan om zijn schaamte te verbergen, terwijl de ander niet alleen van geen schaamte weet, maar zelfs op zijn zonde roemt, bluft en pocht, — dat dan die brutale zondaar driemaal erger zondigt, dan wie in zijn schaamte zich verbergt. Vandaar dat de anders ingetogen vrouw die viel, maar in haar schaamte zich verbergt, ook in zedelijken zin veel hooger staat dan de vrouw met het hoerenvoorhoofd.

Toch zij men met deze onloochenbare waarheid op zijn hoede tegen misbruik. Het is zoo, er is niets tegen in te brengen, de Schrift veroordeelt hem die brutaal zondigt, veel harder, dan wie door verleiding viel en zich schaamde. Alleen maar, met deze ontegenzeggelijke waarheid kan men zich zelf bedriegen. Van een vallen voor verleiding kan het ongemerkt een *stelselmatig zondigen* worden. Zondigen met een vast verloop. Eerst er tegen opzien, er tegen ingaan, er tegen worstelen. Dan zwichten, toegeven en bezwijken. Vlak daarop het zelfverwijt, de zelfaanklacht en het berouw. Daarop eenige stille dagen zonder verleiding, tot de prikkel weer werken gaat, en gaat die aan het werken, dan komt er een *da capo* van wat voorafging. Worstelen, bewilligen, toegeven en berouw. Zoo gaat 't in de zondige gedachte, zoo gaat 't in liefdeverlokking, zoo gaat 't in eerzucht en trots, zoo gaat 't in zinnelijke zonde. Alles in den stille. Alles in 't heimelijke. En bij de wereld blijft men dan bekend als een braaf man.

Maar dan gaat 't al verder. De worsteling vooraf wordt zwakker, en het berouw daarna wordt flauwer, maar de zonde blijft. Zoo wordt die zonde oud, en die oude zonde een hebbelijkheid. En als 't dan maar niet uitkomt, en het blijft stil en verborgen, dan voelt men tenslotte al minder van 't kwaad, en verheft er zich nog op, dat men het ten minste niet doet zooals die wereldling, die op zijn zonde nog brutaalweg pocht.

Dan wordt 't heimelijke een dekmantel, in welks plooien *de schijnheiligheid* zich verbergt, en dan komt er in die schijnheiligheid een kwaad op, nog erger dan de brutale zonde van de wereld; een kwaad, waar al de toorn van Gods Woord tegen ingaat. En als dan de man van de wereld denzulken het vrome masker van het aangezicht rukt, dan kan hij middel in Gods hand zijn, niet alleen om zulk een verfoeilijk kwaad te stuiten, maar zelfs om hem die er schuldig aan stond, nog te redden van het verderf.

Verwar daarom nooit wat scherp uiteenvalt.

Wie in het verborgen viel en zich schaamde en voor zijn God verootmoedigde *en met het kwaad brak*, staat in zedelijken zin verre boven den man uit de wereld, die brutaalweg zondigde en zich nog op zijn zonde verheft.

Maar ook, wie niet maar in het verborgen viel, maar *een stille zondaar* werd, en in de stilte zijn zonde *aanhield*, komt juist door het verborgen karakter van zijn zonde in steeds ernstiger zielsgevaar. Als om de *verleiding* zich de *zelfmisleiding* kronkelt, dreigt de leugen u met haar doodelijk gif.

DR. A. K.

Officieele Berichten.

Afgevaardigden en rapporteurs die om onbekende reden geen agendum der Generale Synode ontvingen, worden beleefd verzocht daarvan kennis te geven aan den scriba der Gereformeerde kerk te Zwolle.

Gisteren was voor de jeugdige Kerk van Venlo wederom een gewichtige dag aangebroken. Allen waren onder den indruk der gebeurtenissen die zouden plaats vinden. Onze eerste leeraar, Ds. H. Dekker, reeds 14 jaren in den arbeid des Evangelies in Venlo werkzaam, zou thans door zijn broeder, Ds. J. Dekker, van Nieuw-Vennep, in het ambt van Dienaar des Woords worden bevestigd.

Na voorafgaande predikatie, naar aanleiding van de woorden, „En hij leidde hem tot Jezus", Joh. 1 vers 43, 1e gedeelte, had de bevestiging plaats.

Zichtbaar aangedaan, werd na het uitspreken van de bevestigingsformule, de bekende zegenbede uit Psalm 134 aangeheven.

Des avonds verbond de bevestigde zich aan zijn gemeente met een leerrede naar aanleiding van 2 Korinthe 5 vers 20.

Na de predicatie werden bevestiger, kerkeraad, een deputatie uit Viersen en de gemeente, met degenen die gewoonlijk met haar saam vergaderen, in het bijzonder toegesproken.

Ouderling Eijkman vertolkte daarna in een korte toespraak de gevoelens der gemeente; hij riep broeder Dekker, thans onzen dominé, als onzen eersten leeraar een hartelijk welkom toe, hem toereggende, dat de kerkeraad hem naar vermogen in zijnen arbeid zou steunen.

Van gansscher harte werd daarna Psalm 121 vers 4 onzen leeraar toegezongen.

Namens den Kerkeraad van Venlo:
G. J. KORSELMAN, *scriba.*

Venlo, 7 Aug. 1911.

P. S. Het adres der Geref. Kerk van Venlo is thans Ds. H. Dekker, Puteanusstraat.

Kort verslag van de classis Gouda, gehouden op 1 Aug. 1911 te Gouda.

Ds. Wientjes opent namens de roepende kerk, nadat gezongen was Ps. 89 : 1 en gelezen Ps. 111.

Alle kerken zijn wettig vertegenwoordigd.

De notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

Een schrijven uit W. wordt voor kennisgeving aangenomen.

Een instructie van Z. om hulp voor het beroepen van een predikant, wordt gesteld in handen van dep. voor de hulpbeh. kerken.

Als consulent wordt benoemd voor Zevenhuisen, Ds. Dalhuijsen, voor Oudekerk, Ds. Lange, voor Lekkerkerk, Ds. Wientjes.

De classisbeurten worden alsvolgt geregeld: Lekkerkerk: DD. Dalhuijsen, Jaspers, v. Setten en Wientjes; Zevenhuisen: DD. van Dijk, Sap, Stadig en Wielenga.

Door dep. worden mededeelingen gedaan aangaande de zending op Midden Java, met het oog op den med. hulpdienst. De classis zegt den dep. in dezе raak haar zedelijken steun toe.

Br. Bremmer van Wadd. brengt rapport uit van de laatst gehouden Part. Synode.

De dep. voor examina worden gecontinueerd. Ds. Wielenga wordt tot sec. benoemd in plaats van Ds. Hagenbeek. Ook de dep. voor hulpbeh. kerken in de classis worden gecontinueerd.

In plaats van Ds. Hagenbeek worden benoemd tot dep. voor de zending: Ds. Aodree, tot actuarius Ds. Kamper, tot kerkvisitator Ds. Wielenga, scc. Ds. Osinga.

De aanvrage van Lekkerkerk wordt toegestaan.

De boeken der dep. voor de opleiding worden in orde bevonden.

Aan Ds. Hagenbeek wordt acte van ontslag verleend bij zijn vertrek naar Vlaardingen B.

Roepende kerk voor de volgende vergadering is Moordrecht, praeses Ds. Andree.

Bij rondvraag naar art. 41 vragen en verkrijgen de kerken van H. en R. advies.

De korte notulen worden gelezen en goedgekeurd.

Na een hartelijk afscheidswoord aan en van Ds. Hagenbeek sluit deze de vergadering op de gebruikelijke wijze.

Namens de classis,
J. JOH. WIELENGA, *assessor.*

Kort verslag van de Part. Synode van Drente, gehouden te Hoogeveen op 14 Juni 1911.

1. De Synode wordt namens de roepende kerk door Ds. Zijlstra op de gebruikelijke wijze geopend.

2. In het moderamen worden gekozen: D.D. Th. Oegema, praeses; T. Noordewier, assessor; J. Rietberg, scriba; H. Hangelbroek, adj.-scriba.

3. Door de verschillende deputaatschappen wordt gerapporteerd over hun werkzaamheden, ontvangsten en uitgaven. Naar aanleiding van deze rapporten, welke onder dankzegging aan deputaten worden goedgekeurd, besluit de Synode:

a. Aan deputaten ad art. 49 K. O. op te dragen de e.k. Synode van advies te dienen, hoe naar Geref. kerkrecht dient gehandeld te worden inzake de emeriteering van Dienaren des Woords, die een benoeming tot geestel. verzorger hebben aangenomen.

b. Den curator der Theol. school te verzoeken aan het curatorium voor te stellen, om in overweging te nemen hoe gehandeld moet worden met kerken, die óf geheel nalatig blijven in het collecteeren voor de eigen inrichting der kerken, óf daarvoor slechts één collecte per jaar zenden, en zoo dit noodig mocht blijken zich dienaangaande te wenden tot de Generale Synode.

c. Deputaten voor hulpbehoevende kerken te machtigen om bij gebleken behoefte een 2e collecte uit te schrijven.

d. Aan deputaten voor den arbeid der Evangelisatie te adviseeren, om ondanks het groote tekort den arbeid niet in te krimpen en te staan naar vermeerdering van inkomsten, zoo mogelijk door verhooging van de vaste bijdragen.

e. Om met het oog op de tegenwoordige behoefte aan Dienaren des Woords de dit jaar gehouden 2e collecte voor de kas E. B. P. te bestendigen en deputaten op te dragen terstond over te gaan tot het oproepen van een alumnus, zoodra de tegenwoordige zijn candidaatsexamen zal hebben afgelegd.

f. Aan deputaten ad art. 13 K. O. op te dragen een schrijven van generale deputaten, rakende de verzorging van een emeritus Dienaar des Woords, te beantwoorden. De inhoud van dit schrijven wordt aan de goedkeuring der Synode onderworpen en draagt die weg. Een afschrift hiervan zal aan den betrokken emeritus Dienaar des Woords, alsmede aan de kerk, welke hem te haren laste heeft, worden toegezonden.

4. De Synode besluit de volgende voorstellen te brengen ter Generale Synode:

a. De Generale Synode overwege ernstig, of de voorbereiding voor de missionaire predikanten niet moet verbeterd worden, en neme daartoe zoo mogelijk de noodige maatregelen.

b. De Generale Synode besluite, dat den Theol. studenten, na afgelegd semi-candidaatsexamen, worde toegestaan in de gemeenten een stichtelijk woord te spreken.

c. De Particuliere Synode van Drente dringt er bij de Generale Synode op aan de zaak der vereeniging en samenwerking van Theol. school en Theol. Faculteit te laten rusten.

5. Besloten wordt het volgende voorstel te doen aan het curatorium der Theol. school: De Particuliere Synode van Drente, lettende op art. 9 van het reglement voor de Theol. opleiding aan de Theol. school, dringt er bij het curatorium ten zeerste op aan, te staan naar het verkrijgen van een 5den hoogleeraar aan de Theol. school.

6. De Particuliere Synode spreekt haar sympathie uit voor de oprichting eener eigen Kerkbode, en wijst D.D. Rietberg en Zijlstra, benevens oud. Hs. Timmer aan als commissie, om zoo noodig met een firma te Nijverdal te onderhandelen en in elk geval pogingen aan te wenden om een eigen Kerkbode te verkrijgen.

7. Inzake een aangeboden „regeling van den dienst van oefenaren in de Geref. K.K. van de prov. Drente" wordt het volgende besluit genomen:

De Partic. Synode laat de regeling van den dienst van oefenaren geheel over aan de verschillende classes, óók wat betreft het financieele deel, en spreekt uit, dat als de classes meenen inzake oefenaren de hulp van deputaten ad art. 49 K. O. noodig te hebben, zij dezen daarvoor kunnen aanschrijven.

8. Tot afgevaardigden ter Generale Synode worden gekozen: D.D. Th. Oegema, primus; J. Rietberg, sec.; T. Noordewier, primus, G. v. Halsema, sec.; ouderl. J. Beekman, primus, H. Eleveld, sec.; P. Koster, primus, Hs. Timmer, secundus.

9. De kerk van Hoogeveen wordt aangewezen als roepende kerk voor de volgende Part. Synode, die eveneens te Hoogeveen zal worden gehouden.

10. De praeses sluit de synode op de gebruikelijke wijze.

Op last der Synode:
H. HANGELBROEK, *adj.-scriba.*

Borger, Juni 1911.

Buitenland.

Duitschland. Kerkelijke anarchie. Men klaagt er niet ten onrechte over, dat er op kerkelijk gebied in Duitschland een anarchie losgebroken is, gelijk nog niet sedert de Reformatie het geval geweest is. Wat in 1848 geschied is op staatkundig gebied, heeft nu op veel ergerlijker wijs plaats op kerkelijk terrein, met dit onderscheid, dat inplaats van „politieken" nu „Evangelische Christenen", „Evangelische vergaderingen", „Evangelische predikanten" de dolste beweringen laten hooren. Gestudeerde mannen durven voor een beschaafd publiek van „leervrijheid" als van het „beginsel van het protestantisme" te spreken. Men heeft Jatho opgehemeld als een man van karakter, als een martelaar! En wat blijkt uit een stenographisch verslag van het verhoor, dat Jatho voor het Spruchcollegium moest ondergaan? De lezer oordeele: „De voorzitter, Dr. Voigts: Kent gij den inhoud van de belofte die gij gedaan hebt voordat gij tot predikant werdt geordend? — Jatho: Neen. — Voigts: Dan wil ik u haar voorlezen (volgens de oude agenda). — Voigts: Kent gij den inhoud van uw beroepsbrief naar Keulen? — Jatho: Neen". Waren dit mannlijke antwoorden? Had Jatho niet behooren te antwoorden: „Ja" en tegelijk moeten mededeelen, hoe hij er toe gekomen was om zijn gegeven woord te breken? Ook kwam het bij het verhoor uit, dat Jatho Bijbelsche zinswendingen en woorden gebruikt had, maar eigenlijk daarbij iets anders bedoelde. Zelfs zijn verdediger Prof. Baumgarten gaf toe, dat de aansluiting aan de „bijbelsche en kerkelijke overlevering" verklaarde, waarom Jatho invloed had bij de gemeente. Nu wordt Jatho daarom verheerlijkt dat hij in bijbelsche beelden zich uitdrukte! Maar hoe zou het zijn, wanneer alle predikanten dat gingen doen en Johanneïsche en Paulinische uitdrukkingen gingen gebruiken om hun pantheïsme of hun atheïsme te verbergen?

Waarlijk de anarchie kan niet erger worden. Men houdt het voor „Evangelisch", wanneer men de belofte bij het intreden in het ambt verbreekt; in groote verklaringen, door vele predikanten onderteekend, wordt bekend gemaakt, dat een Evangelisch predikant niet volgens bepaalde voorschriften prediken moet, vrijheid, absolute vrijheid behoort hij te hebben. Aan het kerkbestuur gaf men te kennen, dat men het hield met den pantheïst Jatho; men zocht het uit te lokken nieuwe „Fälle" onder handen te nemen; sprak het openlijk uit, dat men zich aan een berispiog van het kerkbestuur niet wilde storen, maar in anarchistische vrijheid verder prediken en leeren zoul Men gaf te kennen, dat men niet meer aan de Godheid van Christus, aan Zijn opstanding enz. gelooft en dat zij, die zulk een prediking niet meer kunnen aanhooren en daarom het kerkgebouw verlaten, zich schuldig maken aan verstoring van den openbaren godsdienst! Wel kan men zeggen, dat in geen enkele organisatie van het Duitsche rijk zulk een desorganisatie heerscht als in de Evangelische Kerk.

Opmerkelijk is het ook, dat in het orgaan der Berlijnsche modernisten *Christentum und Gegenwart* toegegeven wordt, dat het Spruchcollegium naar zijn geweten handelde, doch het blad voegt er aan toe: „er is een dwalend geweten"!

Rusland. Reactie. Op de laatste vergadering der Russische Doema sprak een lid van de commissie van rapporteurs, bij de behandeling van de geldmiddelen die aan de Heilige Synode der Staatskerk zouden worden toegekend: „Wij doorleven eene crisis in het godsdienstige leven, en hopen dat de kerk daaruit zegevierend zal te voorschijn treden zonder daarbij op de macht van den Staat te steunen en zonder haar kracht te zoeken in de vervlocking der vijanden; zij kan alleen overwinnen door hare zedelijke kracht en geestelijke superioriteit, die alleen verkregen wordt op den weg van bewuste zelfvolmaking."

De toenmalige opperprocureur der Synode, Dr. Lukjanow, deelde met het oog hierop mede, dat het ontwerp eener reorganisatie der kerkelijke gemeenten reeds in den ministerraad gebracht was. Volgens dit ontwerp zouden alle leden der gemeente een werkzaam aandeel in het leven der kerk krijgen; elke gemeente zou rechtspersoonlijkheid erlangen; de consistoriën en inrichtingen van onderwijs moesten veranderingen ondergaan; men wilde vrouwen als zusters van barmhartigheid aanstellen, enz. Bij de daarop volgende discussie protesteerde de Russische geestelijkheid er tegen, dat de zaken der kerk door de volksvertegenwoordiging behandeld werden, inplaats dat men te op een concilie besprak. Die geestelijken zochten de oorzaak van de steeds dieper wordende kloof tusschen de dienaren der kerk eenerzijds en de ontwikkelden, de boeren en de arbeiders anderzijds, in het feit, dat door het reglement van Czar Peter den Groote de kerk eenvoudig tot eene staatsinstelling gemaakt was; anderen beweerden, dat het gezag van de kerk niet door het wereldlijk gezag ondergraven werd, maar veeleer door de handelingen der hoogere geestelijkheid. Dat de onvrijheid van conscientie, die in Rusland heerscht, mede een factor is, waardoor het godsdienstig leven zeer gedrukt wordt en de Kerk haar invloed steeds meer inboet, werd echter niet gezegd. De keizer heeft wel vrijheid van conscientie bij manifest plechtig toegezegd, doch dit staatsstuk bleef tot hiertoe grootendeels onuitgevoerd. Slechts één voorbeeld willen wij aanhalen, om te doen zien, hoe de reactie in Rusland aan het werk is. In 1909 werd door de Rijksdoema een wetsvoorstel aangenomen, waarbij die geestelijken der Roomsche kerk die hun geestelijk ambt verloren of vrijwillig nedergelegden, niet langer in hunne burgerlijke en politieke rechten werden gekrenkt. De Rijksraad nam dit voorstel niet aan, ofschoon de opper-procureur der Synode het bestreed. Doch nu werd de Czaar bewerkt; die weigerde zijn sanctie en de harde en onrechtvaardige bepalingen blijven van kracht!

Kennelijk is minister Stolypin op de hand van die Grieksche geestelijken, welke met alle kracht vrijheid van conscientie willen tegenhouden, en die frontverandering van den eersten minister is van invloed op verschillende ambtenaren, gelijk uit het volgende blijkt. Het Petersburger Luthersche consistorium had den predikant P. de bearbeiding van die Lutherschen opgedragen welke in het Gouvernement Olonez wonen; hij was reeds vroeger daar werkzaam geweest. Toen de predikant einde Mei van dit jaar zich aan den gouverneur voorstelde, verklaarde deze hem kort en bondig, dat hij wel in het Duitsch maar niet in het Finsch prediken mocht; hem werd alleen toegestaan in het Finsch te doopen. De reden waarom dit verbod gegeven werd, lag in het feit, dat de predikant uit Finland afkomstig is, en de onderstelling, dat alle Finsche predikanten aan politiek doen en propaganda voor Finland maken. Het consistorium heeft zich wel over deze beslissing beklaagd, doch totdat hoogere autoriteiten gesproken hebben blijven alle Finnen, die geen Duitsch verstaan, van den dienst des Woords verstoken.

N.-Amerika. Een predikant wegens onrechtzinnigheid door de Synode der Presb. Kerk geschorst. Meten met twee maten.

Een van de voornaamste handelingen van de Algem. Synode der Noordelijke Presb. Kerk was de schorsing van den predikant D. Grant wegens openlijke verkondiging van leeringen in strijd met het geloof der Kerk. De Assembly oordeelde, dat de heer Grant op drie punten in strijd was met de Christelijke leer. Ten eerste deed hij tekort aan de godheid van onzen Heere Jesus Christus; dan loochende hij openlijk het versoenend sterven van Jesus; en eindelijk bestreed hij de waarheid van Oud en Nieuw Testament.

De Commissie welke zijne zaak onderzocht, en het ongunstig rapport indiende, dat door de Synode werd goedgekeurd, voegde aan haar rapport toe eene uitdrukking van verwachting, dat hij eerlang weder zou in zijn ambt hersteld worden. Tevens sprak zij het duidelijk uit, dat er geen blaam geworpen werd op Dr. Grant vanwege zijn afwijking van de belijdenis; alleen werd uitgesproken dat zijn denken niet bestaanbaar was met het geloof der Presbyterianen.

Onmiddellijk na zijn veroordeeling gaf Ds. Grant de volgende verklaring ter publicatie in de pers:

„Ik verklaar bij dezen plechtig, gelijk ik vele malen gedurende deze beraadslagingen verklaard heb, dat ik onvoorwaardelijk geloof in mijn gezegenden Heer en Heiland Jesus Christus, in zijne Godheid, zijne geboorte uit de maagd, zijne opstanding, en zijn Middelaarswerk, en in de Schriften van Oud en Nieuw Testament als de onfeilbare regel van geloof en leven. Nimmer heb ik weteus iets geleerd dat in strijd was met deze verklaring".

Ds. Grant zal wel schuldig wezen, want de Presb. kerk is er niet zoo haastig bij om een predikant te schorsen wegens onbijbelsche leering. Meer dan eens gaf zij de duidelijkste